

รายวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

รหัสวิชา ว12101 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

เรื่อง รู้ไหมว่า...สิ่งมีชีวิตแตกต่างกัน
สิ่งไม่มีชีวิตอย่างไร (3)

ครูผู้สอน ครูภาณุพัฒน์ บุตรดีไชย

เรื่อง

รู้ไหมว่า...สิ่งมีชีวิต

แตกต่างกันสิ่งไม่มีชีวิตอย่างไร (3)

ทบทวนความรู้

คำถามทบทวนความรู้

ตัวละครในเรื่องปุกปุยจอมป่วน
มีอะไรบ้าง

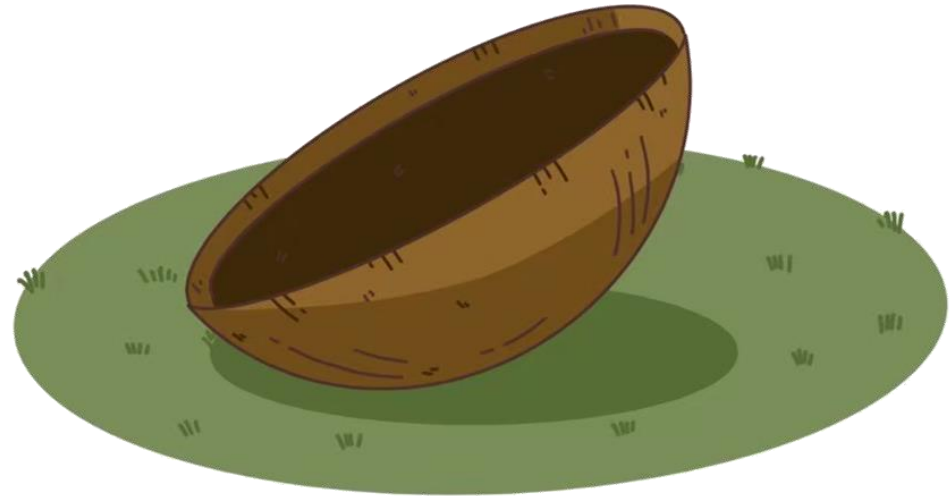
ปุกปุย ปู้ปี้ ลูกสุนัข

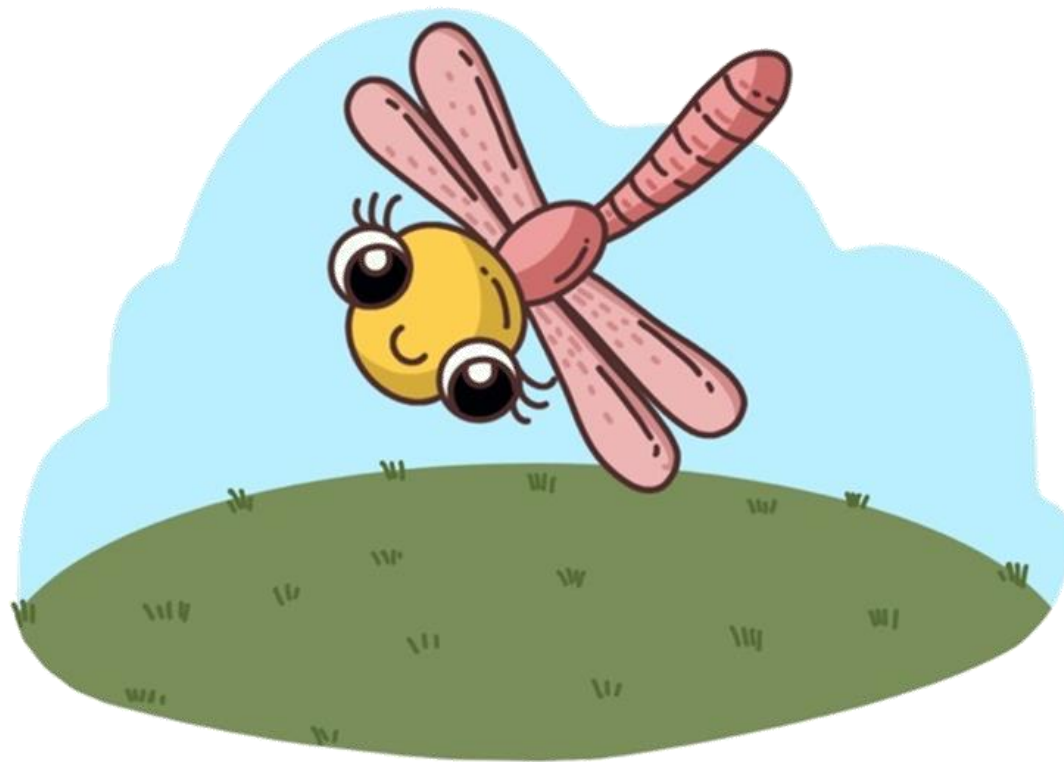
คุณพ่อ และแม่

ກບ

ກະລາ

แมลง

คำถามทบทวนความรู้

ตัวละครแต่ละตัวในเรื่อง
มีการกระทำใดบ้าง

ปุกปุยกับปูเป้สืบทอดพันธุ์กันจนได้มีลูกสุนัขเล็ก ๆ

มีกบกระโดดออกจากกะลา
กบกินแมลงที่บินมาใกล้ ๆ

คำถามทบทวนความรู้

สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ในเรื่องปุกปุยจอมป่วน
มีลักษณะอะไรที่บ่งบอกถึงการเป็นสิ่งมีชีวิตบ้าง

คำถามชวนคิด

อะไรบ้างเป็นสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต
และแตกต่างกันอย่างไร

กิจกรรม

รู้ไหมว่า...สิ่งมีชีวิตแตกต่างกัน
สิ่งไม่มีชีวิตอย่างไร

จุดประสงค์การเรียนรู้

เปรียบเทียบ ลักษณะของสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต
จากข้อมูลที่รวบรวมได้

กิจกรรมที่ ๑ รู้ใหม่ว่า...สิ่งมีชีวิตแตกต่างจากสิ่งไม่มีชีวิตอย่างไร

สมรรถนะที่ต้องการให้เกิด

๑. เปรียบเทียบข้อมูลที่รวบรวมได้และจำแนกสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต
๒. เลือกวิธีการนำเสนอผลการจำแนกและทำหน้าที่ของตนเองเพื่อนำเสนอผลการจำแนกสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต

วัสดุ-อุปกรณ์

๑. สิ่งต่าง ๆ เช่น ปลา ต้นพืช มด หิน รถของเล่น
๒. วิดีทัศน์เกี่ยวกับลักษณะต่าง ๆ ของพืช
๓. วัสดุต่าง ๆ เช่น กระดาษบรูฟ กระดาษแข็ง กรรไกร สีไม้หรือสีเทียน

<https://ipst.me/๑๓๐๒๔>

วิธีทำ

๑. แต่ละกลุ่มสำรวจสิ่งต่าง ๆ ภายในห้องเรียน และสังเกตลักษณะของสิ่งต่าง ๆ จากนั้นพูดคุยและจำแนกสิ่งต่าง ๆ โดยระบุว่าสิ่งต่าง ๆ นั้นเป็นสิ่งมีชีวิตหรือสิ่งไม่มีชีวิตตามความคิดของตนเอง บันทึกผล
๒. อ่านเรื่องปุกปุยจอมป่วน และพูดคุยเกี่ยวกับลักษณะที่บอกถึงการเป็นสิ่งมีชีวิต บันทึกผล
๓. เปรียบเทียบลักษณะของสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต และลงข้อสรุปเกี่ยวกับลักษณะของสิ่งมีชีวิต

ใบกิจกรรม

หน้าที่ 62 - 63

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

วิธีทำ

3. **เปรียบเทียบ** ลักษณะของสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต
และ**ลงข้อสรุป**เกี่ยวกับลักษณะของสิ่งมีชีวิต

วิธีทำ

4. สังเกตวิถีทัศน์เกี่ยวกับลักษณะต่าง ๆ ของพืช
และร่วมกันสรุปว่าพืชเป็นสิ่งมีชีวิตหรือไม่ เพราะ
เหตุใด

ตรวจสอบความเข้าใจการทำกิจกรรม

นักเรียนต้องทำอะไรเป็นครั้งแรก

เปรียบเทียบลักษณะของสิ่งมีชีวิต
และสิ่งไม่มีชีวิต

ตรวจสอบความเข้าใจการทำกิจกรรม

นักเรียนจะต้องนำข้อมูลจากที่ใดมาเปรียบเทียบ
ลักษณะของสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต

นำข้อมูลที่ได้จากการอ่านเรื่อง
ปูกปุยจอมป่วนมาใช้ในการเปรียบเทียบ

ตรวจสอบความเข้าใจการทำกิจกรรม

เมื่อเปรียบเทียบลักษณะของสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต
แล้วนักเรียนจะต้องสรุปเกี่ยวกับอะไร

สรุปเกี่ยวกับลักษณะของสิ่งมีชีวิต

ตรวจสอบความเข้าใจการทำกิจกรรม

นักเรียนจะได้สังเกตวิดิทัศน์เกี่ยวกับอะไร

ลักษณะต่าง ๆ ของพืช

ตรวจสอบความเข้าใจการทำกิจกรรม

เมื่อสังเกตลักษณะต่าง ๆ ของพืชจากวิดีโอแล้ว
สิ่งที่นักเรียนควรสรุปได้คืออะไร

สรุปว่าพืชเป็นสิ่งมีชีวิตหรือไม่ เพราะเหตุใด

๒. ลักษณะที่บอกถึงการเป็นสิ่งมีชีวิตของสิ่งต่าง ๆ จากเรื่องปุกปุยจอมป่วน

ขีด ✓ ใน ☐ หน้าลักษณะที่บอก
ถึงการเป็นสิ่งมีชีวิตของสิ่งต่าง ๆ

สุนัข 	☐ กินอาหาร ☐ เจริญเติบโต ☐ ขับถ่าย	☐ สืบพันธุ์ ☐ หายใจ ☐	☐ เคลื่อนไหวได้ด้วยตนเอง ☐ ตอบสนองต่อสิ่งเร้า
แก้วและพ่อ 	☐ กินอาหาร ☐ เจริญเติบโต ☐ ขับถ่าย	☐ สืบพันธุ์ ☐ หายใจ ☐	☐ เคลื่อนไหวได้ด้วยตนเอง ☐ ตอบสนองต่อสิ่งเร้า
กะลามะพร้าว 	☐ กินอาหาร ☐ เจริญเติบโต ☐ ขับถ่าย	☐ สืบพันธุ์ ☐ หายใจ ☐	☐ เคลื่อนไหวได้ด้วยตนเอง ☐ ตอบสนองต่อสิ่งเร้า
กบ 	☐ กินอาหาร ☐ เจริญเติบโต ☐ ขับถ่าย	☐ สืบพันธุ์ ☐ หายใจ ☐	☐ เคลื่อนไหวได้ด้วยตนเอง ☐ ตอบสนองต่อสิ่งเร้า
แมลง 	☐ กินอาหาร ☐ เจริญเติบโต ☐ ขับถ่าย	☐ สืบพันธุ์ ☐ หายใจ ☐	☐ เคลื่อนไหวได้ด้วยตนเอง ☐ ตอบสนองต่อสิ่งเร้า

ใช้ใบงาน

หน้าที่ 67

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

ใบงานเรื่อง ลักษณะของสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต หน้า 67

2. ลักษณะที่บอกถึงการเป็นสิ่งมีชีวิต
ของสิ่งต่าง ๆ จากเรื่องปุกปุยจอมป่วน

ขีด ✓ ใน ☐ หน้าลักษณะที่บอก
ถึงการเป็นสิ่งมีชีวิตของสิ่งต่าง ๆ

สุนัข

☐ กินอาหาร	☐ สืบพันธุ์	☐ เคลื่อนไหวได้ด้วยตนเอง
☐ เจริญเติบโต	☐ หายใจ	☐ ตอบสนองต่อสิ่งเร้า
☐ ขับถ่าย		

ใบงานเรื่อง ลักษณะของสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต หน้า 67

2. ลักษณะที่บอกถึงการเป็นสิ่งมีชีวิต
ของสิ่งต่าง ๆ จากเรื่องปุกปุยจอมป่วน

ขีด ✓ ใน ☐ หน้าลักษณะที่บอก
ถึงการเป็นสิ่งมีชีวิตของสิ่งต่าง ๆ

แก้วและพ่อ

☐ กินอาหาร	☐ สืบพันธุ์	☐ เคลื่อนไหวได้ด้วยตนเอง
☐ เจริญเติบโต	☐ หายใจ	☐ ตอบสนองต่อสิ่งเร้า
☐ ขับถ่าย		

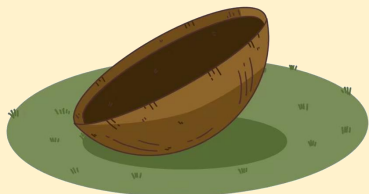

ใบงานเรื่อง ลักษณะของสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต หน้า 67

2. ลักษณะที่บอกถึงการเป็นสิ่งมีชีวิต
ของสิ่งต่าง ๆ จากเรื่องปุกปุยจอมป่วน

ขีด ✓ ใน ☐ หน้าลักษณะที่บอก
ถึงการเป็นสิ่งมีชีวิตของสิ่งต่าง ๆ

กะลามะพร้าว

☐ กินอาหาร	☐ สืบพันธุ์	☐ เคลื่อนไหวได้ด้วยตนเอง
☐ เจริญเติบโต	☐ หายใจ	☐ ตอบสนองต่อสิ่งเร้า
☐ ขับถ่าย		

ใบงานเรื่อง ลักษณะของสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต หน้า 67

2. ลักษณะที่บอกถึงการเป็นสิ่งมีชีวิต
ของสิ่งต่าง ๆ จากเรื่องปุกปุยจอมป่วน

ขีด ✓ ใน ☐ หน้าลักษณะที่บอก
ถึงการเป็นสิ่งมีชีวิตของสิ่งต่าง ๆ

กบ

☐ กินอาหาร	☐ สืบพันธุ์	☐ เคลื่อนไหวได้ด้วยตนเอง
☐ เจริญเติบโต	☐ หายใจ	☐ ตอบสนองต่อสิ่งเร้า
☐ ขยับถ่าย		

ใบงานเรื่อง ลักษณะของสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต หน้า 67

2. ลักษณะที่บอกถึงการเป็นสิ่งมีชีวิต
ของสิ่งต่าง ๆ จากเรื่องปุกปุยจอมป่วน

ขีด ✓ ใน ☐ หน้าลักษณะที่บอก
ถึงการเป็นสิ่งมีชีวิตของสิ่งต่าง ๆ

แมลง

☐ กินอาหาร	☐ สืบพันธุ์	☐ เคลื่อนไหวได้ด้วยตนเอง
☐ เจริญเติบโต	☐ หายใจ	☐ ตอบสนองต่อสิ่งเร้า
☐ ขับถ่าย		

กิจกรรมของปลายทางในวันนี้

คำชี้แจงในการทำกิจกรรมนักเรียน

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มพูดคุยร่วมกันพูดคุยเกี่ยวกับลักษณะที่บอกถึงสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต โดยใช้ข้อมูลจากใบงานที่ 1 ผลการบันทึกลักษณะที่บอกถึงการเป็นสิ่งมีชีวิตของสิ่งต่าง ๆ
2. นักเรียนรับชมวิดีโอ และร่วมกันอภิปรายเพื่อเปรียบเทียบลักษณะที่บอกถึงสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทางในการทำกิจกรรม

1. ครูให้เวลานักเรียนทำกิจกรรมข้อที่ 3 โดยแต่ละกลุ่มร่วมกันพูดคุยเกี่ยวกับลักษณะที่บอกถึงสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต จากข้อมูลที่รวบรวมได้ จากนั้นรับชมวิดีโอ
2. ขณะนักเรียนทำกิจกรรม ครูคอยดูแลความเรียบร้อย และสังเกตการทำกิจกรรมของนักเรียน

อภิปรายผล การทำกิจกรรม

ใบงานเรื่อง ลักษณะของสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต หน้า 67

2. ลักษณะที่บอกถึงการเป็นสิ่งมีชีวิต
ของสิ่งต่าง ๆ จากเรื่องปุกปุยจอมป่วน

ขีด ✓ ใน ☐ หน้าลักษณะที่บอก
ถึงการเป็นสิ่งมีชีวิตของสิ่งต่าง ๆ

สุนัข

☒ กินอาหาร

☒ สืบพันธุ์

☒ เคลื่อนไหวได้ด้วยตนเอง

☒ เจริญเติบโต

☒ หายใจ

☒ ตอบสนองต่อสิ่งเร้า

☒ ขับถ่าย

ใบงานเรื่อง ลักษณะของสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต หน้า 67

2. ลักษณะที่บอกถึงการเป็นสิ่งมีชีวิต
ของสิ่งต่าง ๆ จากเรื่องปุกปุยจอมป่วน

ขีด ✓ ใน ☐ หน้าลักษณะที่บอก
ถึงการเป็นสิ่งมีชีวิตของสิ่งต่าง ๆ

แก้วและพ่อ

☒ กินอาหาร

☒ สืบพันธุ์

☒ เคลื่อนไหวได้ด้วยตนเอง

☒ เจริญเติบโต

☒ หายใจ

☒ ตอบสนองต่อสิ่งเร้า

☒ ขับถ่าย

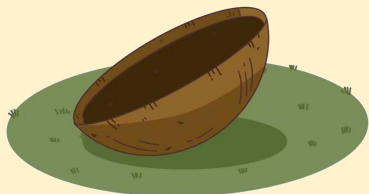

ใบงานเรื่อง ลักษณะของสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต หน้า 67

2. ลักษณะที่บอกถึงการเป็นสิ่งมีชีวิต
ของสิ่งต่าง ๆ จากเรื่องปุกปุยจอมป่วน

ขีด ✓ ใน ☐ หน้าลักษณะที่บอก
ถึงการเป็นสิ่งมีชีวิตของสิ่งต่าง ๆ

กะลามะพร้าว

☐ กินอาหาร	☐ สืบพันธุ์	☐ เคลื่อนไหวได้ด้วยตนเอง
☐ เจริญเติบโต	☐ หายใจ	☐ ตอบสนองต่อสิ่งเร้า
☐ ขับถ่าย		

ใบงานเรื่อง ลักษณะของสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต หน้า 67

2. ลักษณะที่บอกถึงการเป็นสิ่งมีชีวิต
ของสิ่งต่าง ๆ จากเรื่องปุกปุยจอมป่วน

ขีด ✓ ใน ☐ หน้าลักษณะที่บอก
ถึงการเป็นสิ่งมีชีวิตของสิ่งต่าง ๆ

กบ

กินอาหาร

สืบพันธุ์

เคลื่อนไหวได้ด้วยตนเอง

เจริญเติบโต

หายใจ

ตอบสนองต่อสิ่งเร้า

ขับถ่าย

ใบงานเรื่อง ลักษณะของสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต หน้า 67

2. ลักษณะที่บอกถึงการเป็นสิ่งมีชีวิต
ของสิ่งต่าง ๆ จากเรื่องปุกปุยจอมป่วน

ขีด ✓ ใน □ หน้าลักษณะที่บอก
ถึงการเป็นสิ่งมีชีวิตของสิ่งต่าง ๆ

แมลง

☒ กินอาหาร

☒ สืบพันธุ์

☒ เคลื่อนไหวได้ด้วยตนเอง

☒ เจริญเติบโต

☒ หายใจ

☒ ตอบสนองต่อสิ่งเร้า

☒ ขับถ่าย

คำถามอภิปรายผล

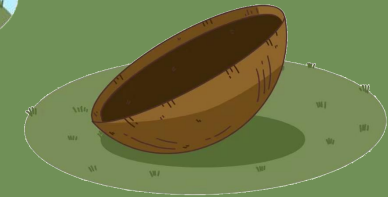
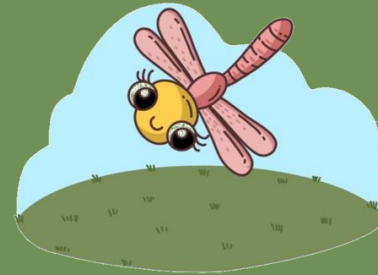
ลักษณะที่บอกถึงการเป็นสิ่งมีชีวิตมีอะไรบ้าง

หายใจได้ สร้างอาหารเองได้ เจริญเติบโตได้
ขับถ่ายได้ เคลื่อนไหวได้ด้วยตนเอง สืบพันธุ์ได้
และตอบสนองต่อสิ่งเร้าได้

คำถามอภิปรายผล

จากเรื่องปุกปุยจอมป่วน
สิ่งใดบ้างมีลักษณะของสิ่งมีชีวิต

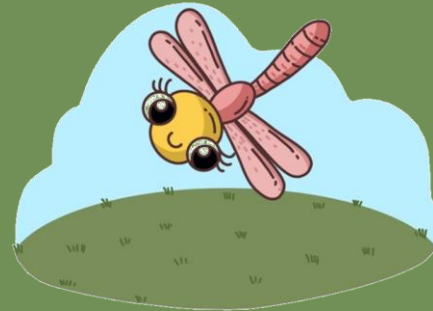
จากเรื่องที่อ่านตัวละครบางตัวอาจไม่พบลักษณะ
ของสิ่งมีชีวิตทั้งหมด เช่น กบ จะพบว่ามีารกินอาหารได้
เคลื่อนไหวได้ด้วยตนเอง แต่ในความเป็นจริงสิ่งเหล่านี้มี
ลักษณะอื่น ๆ ของสิ่งมีชีวิตเช่นกัน แต่อาจไม่ได้แสดง
ออกมาในช่วงเวลานั้น

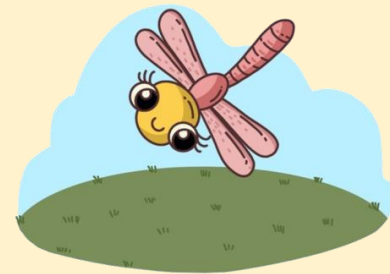

คำถามอภิปรายผล

สิ่งใดบ้างเป็นสิ่งมีชีวิต เพราะเหตุใด

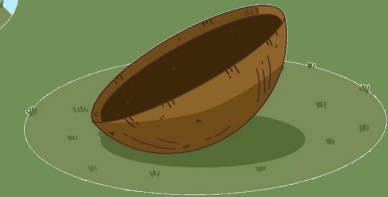
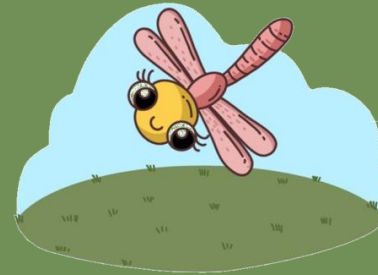
แก้ว คุณพ่อพ่อ ปุกปุย ปูเป่ กบ และแมลง เพราะ
สามารถกินอาหารได้ สืบพันธุ์ได้ เคลื่อนไหวได้ด้วยตนเอง
เจริญเติบโตได้ หายใจได้ ตอบสนองต่อสิ่งเร้าได้ และ
ขับถ่ายได้

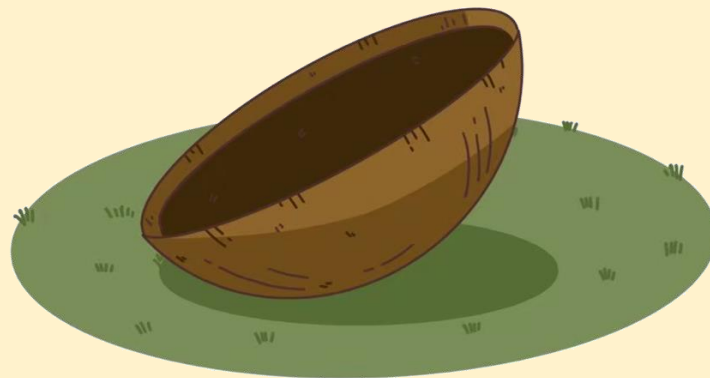

คำถามอภิปรายผล

สิ่งใดบ้างไม่เป็นสิ่งมีชีวิต เพราะเหตุใด

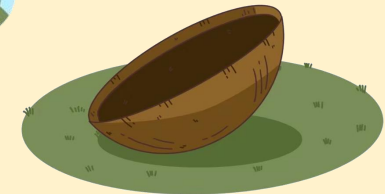
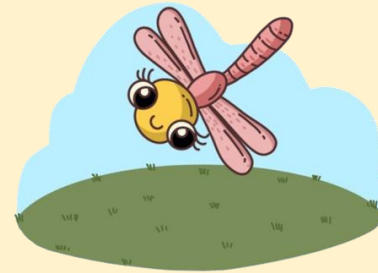
กะลามะพร้าว เพราะไม่มีลักษณะที่บอก
ถึงการเป็นสิ่งมีชีวิต

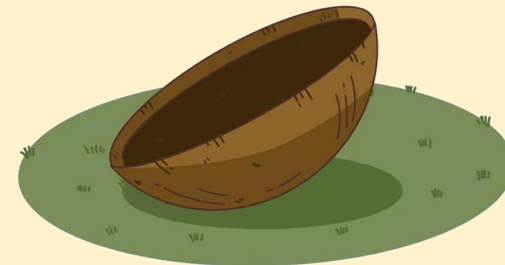

คำถามอภิปรายผล

จากเรื่องปุกปุยจอมป่วน สิ่งมีชีวิตแตกต่างกัน
สิ่งไม่มีชีวิตอย่างไร ยกตัวอย่าง

ปุกปุยเป็นสิ่งมีชีวิต เพราะ ปุกปุยหายใจได้ ต้องกินอาหาร
ให้ร่างกายเติบโต มีลูกได้เพราะมีการสืบพันธุ์ มีการตอบสนอง
ต่อสิ่งเร้า เมื่อเห็นกบในกะลา สามารถเคลื่อนไหวได้ด้วยตนเอง
และขับถ่ายได้ ส่วนกะลาเป็นสิ่งไม่มีชีวิตเพราะไม่มีลักษณะ
ดังกล่าว

A vibrant, cartoon-style illustration of a garden scene. In the center, a large, light-brown, rounded rectangular sign with a dark brown border contains the Thai text 'วิถีทัศน์ลักษณะต่าง ๆ ของพืช' in a bold, brown font. The background features a clear blue sky with soft white clouds. Two large, leafy green trees stand on either side of the sign. Behind the sign, a light brown wooden fence with two arched gateways is visible. The garden is filled with green grass, small white daisies, and yellow flowers. In the foreground, there are larger green plants with white daisies.

วิถีทัศน์ลักษณะต่าง ๆ ของพืช

สื่อวีดิทัศน์ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

เผยแพร่โดย : สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยี

เผยแพร่วันที่ 7 เมษายน 2567

ที่มา : <https://shorturl.asia/HYtz3>

คำถามอภิปรายผล

ลักษณะใดของพืชที่แสดงว่าเป็นสิ่งมีชีวิต และ
สังเกตได้อย่างไร

มีการเจริญเติบโตโดยเพิ่มความสูง เพิ่มขนาดจากต้น
เล็กเป็นต้นใหญ่ มีใบเพิ่มขึ้น มีดอก มีผล มีการสืบพันธุ์และ
เพิ่มจำนวนต้นใหม่ได้ มีการเคลื่อนไหวได้ด้วยตนเอง เช่น
มีการเบนยอดหรือยอดเลื้อยทอดไปตามพื้นได้ทั้ง ๆ ที่ต้นอยู่
ที่เดิม มีการเลื้อยของรากไปตามพื้นดินห่างจากต้นออกไป
มีการตอบสนองต่อสิ่งเร้า เช่น การหุบใบของต้นไมยราบเมื่อ
ถูกสัมผัส

คำถามอภิปรายผล

ลักษณะที่บอกถึงการเป็นสิ่งมีชีวิตลักษณะใดที่
สังเกตไม่ได้จากวิดิทัศน์

การกินอาหาร การหายใจสืบพันธุ์ได้ และการขับถ่าย
ซึ่งพืชมีลักษณะต่าง ๆ เหล่านี้เช่นกัน โดยลักษณะดังกล่าว
เกิดขึ้นภายในต้นพืช ทำให้เราไม่สามารถสังเกตเห็นลักษณะ
ได้ และบางลักษณะจะไม่พบขณะสังเกต เช่น การหายใจ
การขับถ่าย การกินอาหาร การสืบพันธุ์ การเคลื่อนไหวได้ด้วย
ตนเอง

สรุปกิจกรรม

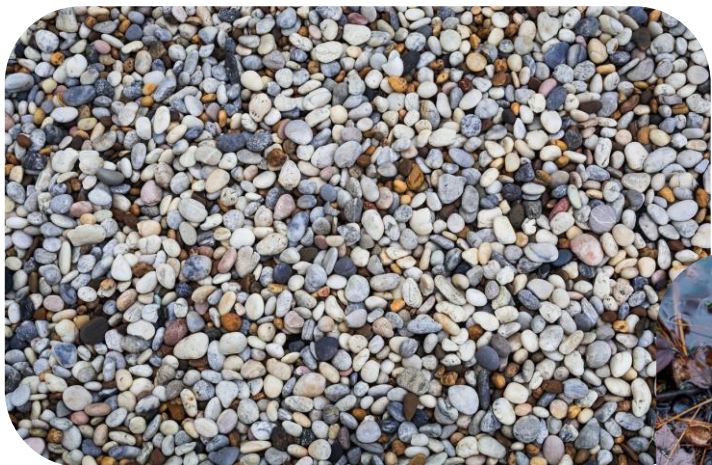
สิ่งมีชีวิตมีลักษณะ ดังนี้ หายใจได้ กินอาหารได้
เติบโตได้ ขับถ่ายได้ เคลื่อนไหวได้ด้วยตนเอง
สืบพันธุ์ได้ และตอบสนองต่อสิ่งเร้าได้

สรุปกิจกรรม

ส่วนสิ่งไม่มีชีวิตไม่มีลักษณะดังกล่าว

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง สิ่งมีชีวิตแตกต่างจากสิ่งไม่มีชีวิตอย่างไร (4)

สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบงานเรื่อง ลักษณะของสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต หน้า 64

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

